

Seat No. : _____

LF-126

April-2014

B.A. Sem.-VI

CC-313 : Economics

(Indian Economy-4)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

Instruction : All questions carry equal marks.

1. નાણાકીય નીતિ એટલે શું ? ભારતમાં રીઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયાની નાણાકીય નીતિનું મૂલ્યાંકન કરો. **14**
Explain the meaning of Monetary Policy. Discuss the Monetary Policy of Reserve Bank of India.

અથવા/OR

રાજકોષીય નીતિનો અર્થ જણાવી, તેના ઉદ્દેશ્યો જણાવો.

Explain the meaning of Fiscal Policy and discuss its aims.

2. સમવાયી નાણાતંત્ર એટલે શું ? ભારતમાં કેન્દ્ર અને રાજ્યનાં નાણા સંબંધો અને કાર્યો અંગેની સમસ્યાઓ ચર્ચો. **14**

What do you mean by Federal Finance System ? Examine the problems of Central and State Government Financial relation and function in India.

અથવા/OR

ભારતમાં સ્થાનિક સ્વરાજ્યની સંસ્થાઓના આવકનાં સાધનોની સમીક્ષા કરો.

Evaluate the income resources of Institutions of local governance in India.

3. આપત્તિ સંચાલનનો અર્થ સમજાવી, તેનું સ્વરૂપ અને લક્ષણો જણાવો. **14**
Explain the meaning of disaster management and discuss its nature and characteristics.

અથવા/OR

આપત્તિ સંચાલન અંગે પૂર્વ તૈયારી, આપત્તિ રાહત અને અન્ય બચાવ કામગીરીની ચર્ચા કરો.

Discuss the preparation of disaster management, disaster relief and the other relief activities.

4. આયોજનનો અર્થ સમજાવી, ભારતીય આયોજનનાં બોધપાઠ જણાવો.

14

Explain the meaning of planning and describe the lessons of Indian Economy Planning.

અથવા/OR

અગિયારમી પંચવર્ષીય યોજનાનાં મુખ્ય હેતુઓ જણાવી, અગિયારમી પંચવર્ષીય યોજનાનાં લક્ષ્યાંકોની વિગતે માહિતી આપો.

State the main purposes of Eleven Five year plan and discuss in detail the target of Eleven Five year plan.

5. (અ) નીચેના બહુવૈકલ્પિક પ્રશ્નનો જવાબ આપો :

7

Answer following multiple choice questions :

(1) તટસ્થ નાણાનો ઉદ્દેશ વ્યવહારૂ નથી, તેવું વિધાન કોણે કર્યું છે ?

- (a) પ્રો. હાયેક (b) પ્રો. મિડ
(c) પ્રો. કેઈન્સ (d) પ્રો. મિલ્ટન ફ્રિડમેન

Who was made the statement that 'the purpose of stable money is not practical' ?

- (a) Prof. Hyek (b) Prof. Mid
(c) Prof. Kyens (d) Prof. Milton Friedman

(2) તેરમા નાણાપંચની નિમણૂક કોના અધ્યક્ષપદે થઈ હતી ?

- (a) ડૉ. સી. રંગરાજન (b) ડૉ. મનમોહન સિંહ
(c) ડૉ. વિજય કેલકર (d) ડૉ. એન. ખુશરો

Under whose chairmanship the 13th Finance Commission was appointed ?

- (a) Dr. C. Rangrajan (b) Dr. Manmohan Singh
(c) Dr. Vijay Kelkar (d) Dr. N. Khusaro

(3) કેન્દ્ર સરકાર રાજ્યોને કઈ બંધારણની કલમ અનુસાર અનુદાન આપી શકે છે ?

- (a) 275 અને 282 (b) 282-284
(c) 281-282 (d) 280(1)

Under which article the Central Government can give grants to the state ?

- (a) 275 - 282 (b) 282 - 284
(c) 281 - 282 (d) 280(1)

(4) ધરતીકંપ કયા પ્રકારની આપત્તિ છે ?

- (a) માનવસર્જિત (b) કુદરતી
(c) પ્રદૂષણ (d) વૈજ્ઞાનિક

Which type of disaster is an earthquake ?

- (a) Manmade (b) Natural
(c) Environmental (d) Scientific

(5) આપત્તિ સમયે રાહત અને પુનઃવસન જેવો વિવિધ પ્રકારનો ખર્ચ કોણે કરવાનો હોય છે ?

- (a) સમાજ (b) પ્રજાએ
(c) વ્યક્તિએ (d) સરકાર

By whom relief and rehabilitation type of expense during disaster is being done ?

- (a) Society (b) People
(c) Individual (d) Government

(6) અગિયારમી પંચવર્ષીય યોજનામાં મૂડી રોકાણની દ્રષ્ટિએ કયાં ક્ષેત્રને સૌથી વધુ મહત્ત્વ આપવામાં આવ્યું છે ?

- (a) વાહનવ્યવહાર (b) સંરક્ષણ સેવાઓ
(c) સામાજિક સેવાઓ (d) પરમાણુ

Which sector has been maximum highlighted investment in Eleventh Five-year plan ?

- (a) Road Transport (b) Defense Services
(c) Social Sector (d) Nuclear

(7) અગિયારમી પંચવર્ષીય યોજનામાં ઔદ્યોગિક ક્ષેત્રે કેટલા ટકા વૃદ્ધિનાં દરનો લક્ષ્યાંક છે ?

- (a) 6 થી 8 ટકા (b) 8 થી 10 ટકા
(c) 10 થી 11 ટકા (d) 6 થી 7 ટકા

How many percentage in Industrial sector development is the target of Eleventh Five year plan ?

- (a) 6 to 8% (b) 8 to 10%
(c) 10 to 11% (d) 6 to 7%

(બ) નીચેના વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં છે જણાવો :

7

State whether following statement are true or false :

(1) ચલણી નાણાનાં પૂરવઠા પર મધ્યસ્થ બેંકનો સીધો અંકુશ હોતો નથી.

There is no direct control of Central Bank over the supply of currency.

(2) નવી રાજકોષીય નીતિમાં ખાનગીક્ષેત્રને વધુ સ્વતંત્રતા આપવામાં આવી છે.

Private sector has been given more freedom in new fiscal policy.

(3) ગ્રામ, તાલુકા કે જિલ્લા માટે આર્થિક સામાજિક વિકાસની જવાબદારી જિલ્લા પંચાયતોની છે.

The responsibility of the socio-economic development of village, taluka and district lies with district Panchayat.

(4) કેનેડા, અમેરિકા, ભારતમાં એકતંત્રી સરકાર છે.

Canada, America and India has unitary Government.

(5) 1998માં દિલ્હીના ઉપહાર સિનેમાગૃહમાં લાગેલી આગ અન્ય આપત્તિ હતી.

In 1998, fire in the Uphar Cinema Theatre in Delhi was other disaster.

(6) ભારતી પંચવર્ષીય યોજનામાં વિદેશી સહાય પર મોટો આધાર રાખવામાં આવ્યો છે.

12th Five year plan is based primarily on foreign Aids.

(7) ભારતી પંચવર્ષીય યોજનામાં ગરીબીમાં 10 ટકા ઘટાડો કરવાનો લક્ષ્યાંક છે.

In the Twelfth Five Year plan, target was to reduce poverty by 10%.

—————